

PRIORITERINGSVÆRKTØJ

Hvor skal vi prioritere indsats i vandløbene?

Jane Rosenstand Laugesen

Esben Astrup Kristensen

Simon Reuss Rahbek

Baggrund

- Se overordnet på DK vandløb og lave en vurdering af:
 - Vandløbenes generelle fysiske tilstand + gruppering ift. modificeringsgrad
 - Nødvendige fysiske indsatser for at opnå målopfyldelse
 - Afvandingsmæssige konsekvenser ved gennemførelse af de nødvendige indsatser
- Et prioriteringsværktøj

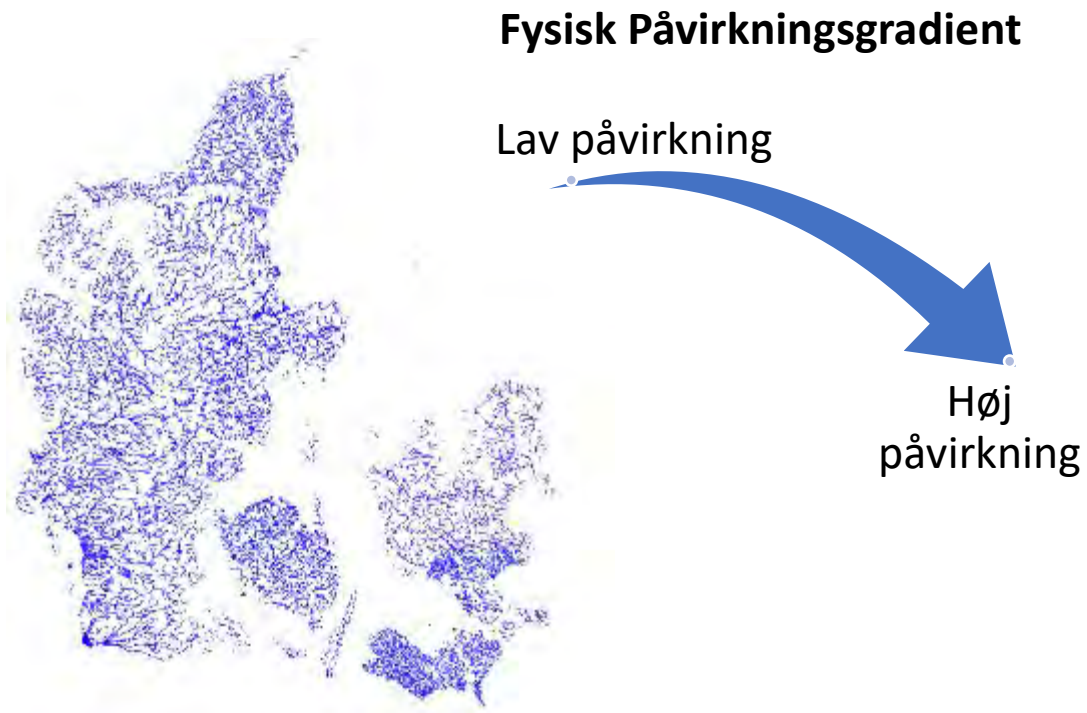

Beskrivelse af typer

- **Type 1.** Naturligt
- **Type 2.** Næsten naturligt
- **Type 3.** Begrænset påvirket
- **Type 4.** Moderat påvirket (kanaliseret, nedgravet < 1 m)
- **Type 5.** Stor påvirkning (kanaliseret, nedgravet 1-2 m)
- **Type 6.** Meget stor påvirkning (kanaliseret, nedgravet > 2 m)
- **Type 7.** Rørlagte vandløb hvor røret ligger < 1 m under terræn.
- **Type 8.** Rørlagte vandløb hvor røret ligger > 1 m under terræn.

Nødvendige tiltag og konsekvenser

Type	Nødvendige tiltag	Konsekvenser afvanding
1	Ingen	Ingen
2	Få	Lille
3	Mange men mindre radikale	Moderat
4	Mange og radikale	Stor
5	Mange og radikale	Stor
6	Mange og radikale	Moderat/Stor
7	Få og radikale	Stor
8	Få og radikale	Stor

Udvikling af screeningsværktøj/prioriteringsværktøj

Input til metoden

Rørlægning

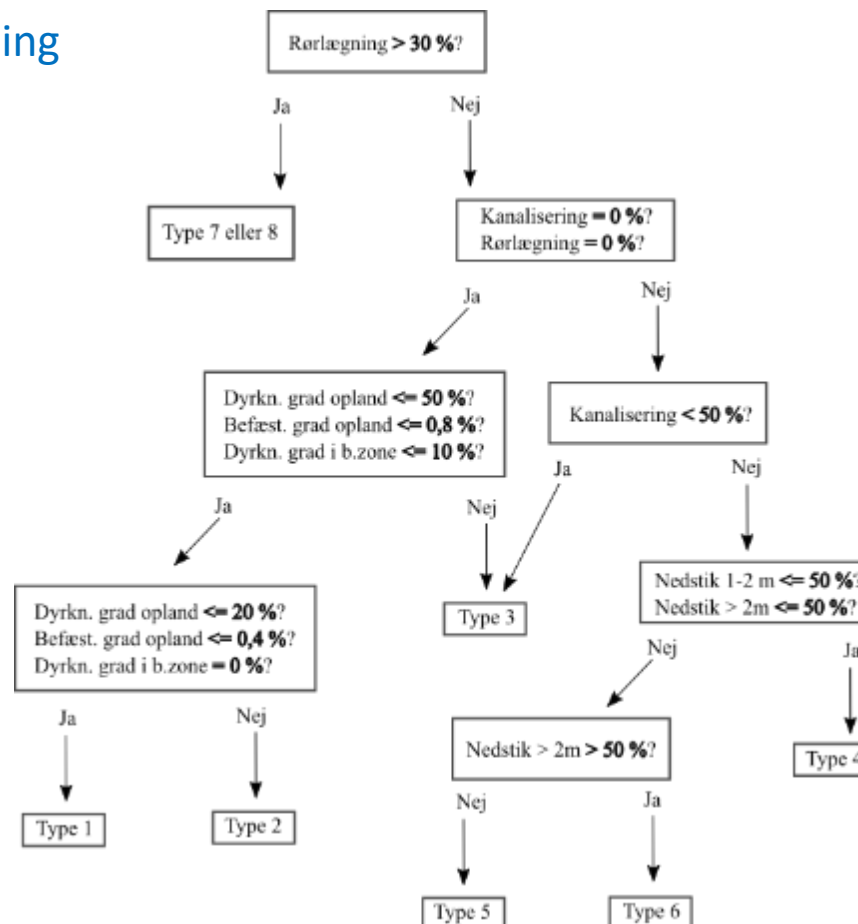
Kanalisering

Dyrkningsgrad

Befæst.grad

Nedstik

Vandløbsstrækning

Type 1-8

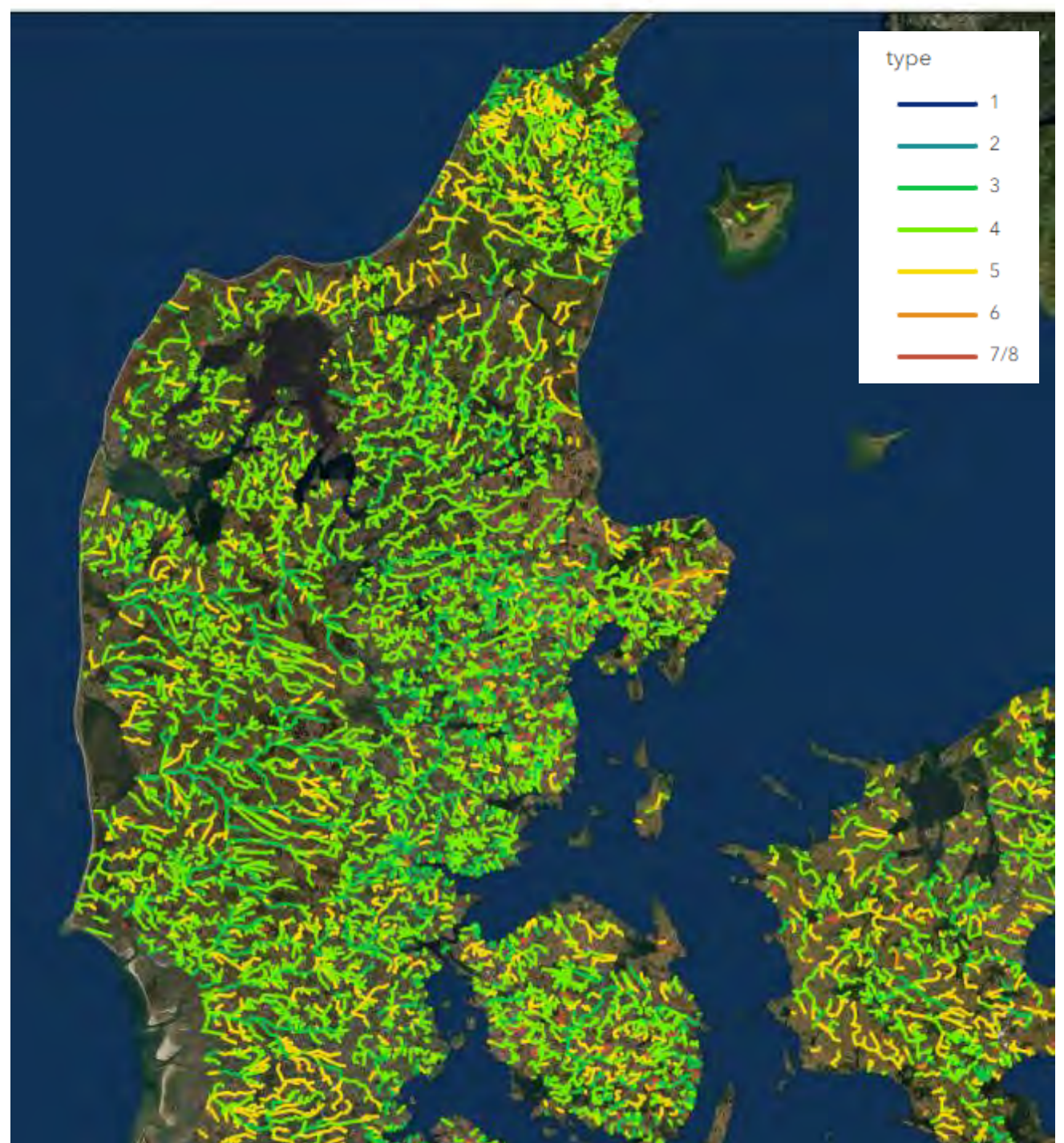
▷ 1.8 Ringkøbing fjord	👁 ...
▷ 1.9 Horsens fjord	👁 ...
▷ 1.10 Vadehavet	👁 ...
▷ 1.11 Lillebælt Jylland	👁 ...
▷ 1.12 Lillebælt Fyn	👁 ...
▷ 1.13 Odense fjord	👁 ...
▷ 1.14 Storebælt	👁 ...
▷ 1.15 Det sydfynske øhav	👁 ...
▷ 2.1 Kalundborg	👁 ...
▷ 2.2 Isefjord og Roskilde fjord	👁 ...
▷ 2.3 Øresund	👁 ...
▷ 2.4 Køge bugt	👁 ...
▷ 2.5 Smålandsfarvandet	👁 ...
▷ 2.6 Østersøen	👁 ...
▷ 3.1 Bornholm	👁 ...

Typeinddeling

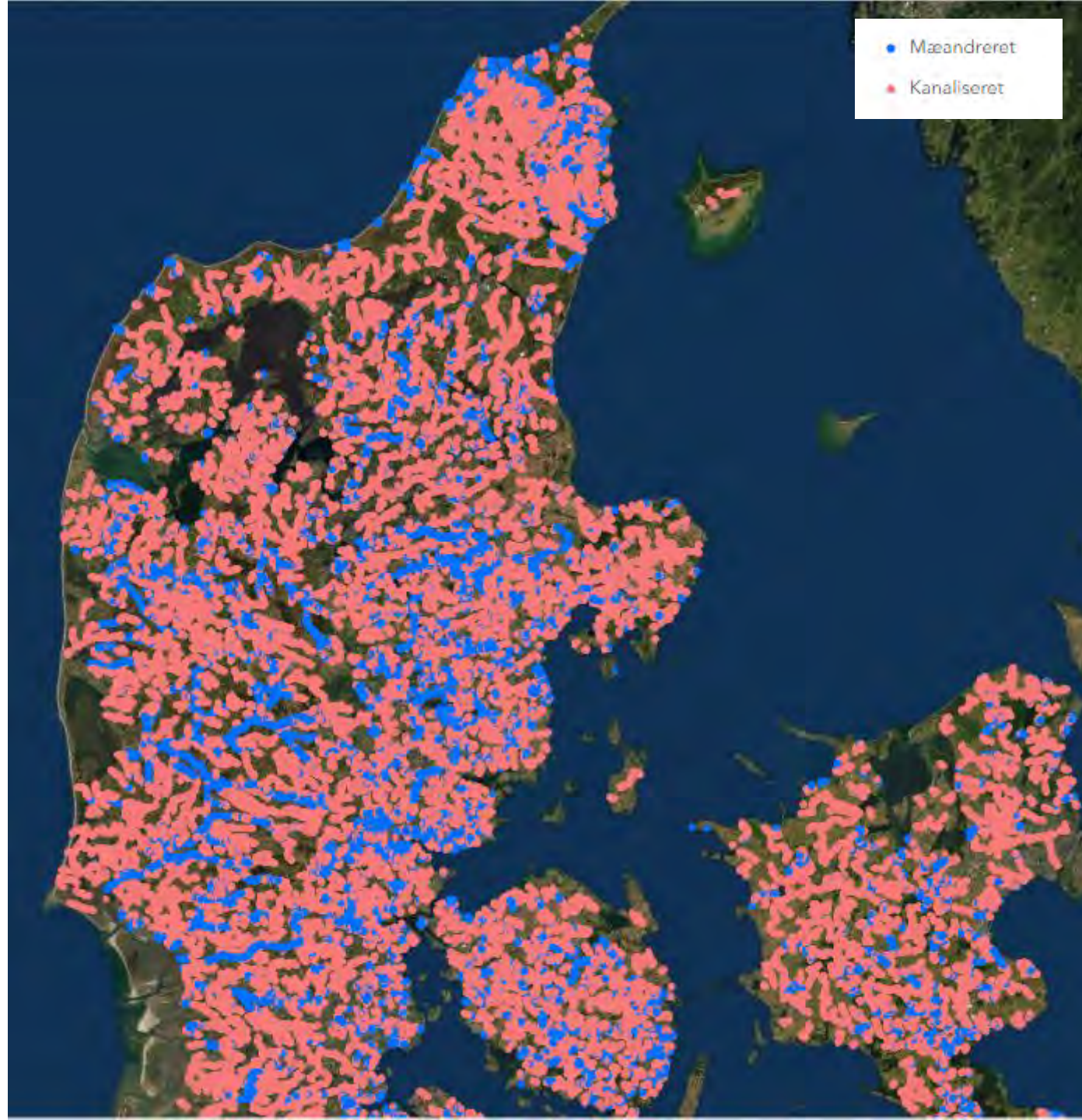
Landsdækkende
Baseret på vandområder

Typeinddeling

Kanalisering

- Genereret for hver 20 m basislinje
- Afhænger ikke af vandområdeinddelingen
- Kanalisering differentierer i mellem type I, II og III vandløb

- Mæandreret
- Kanaliseret

Kanalisering

Nedstik

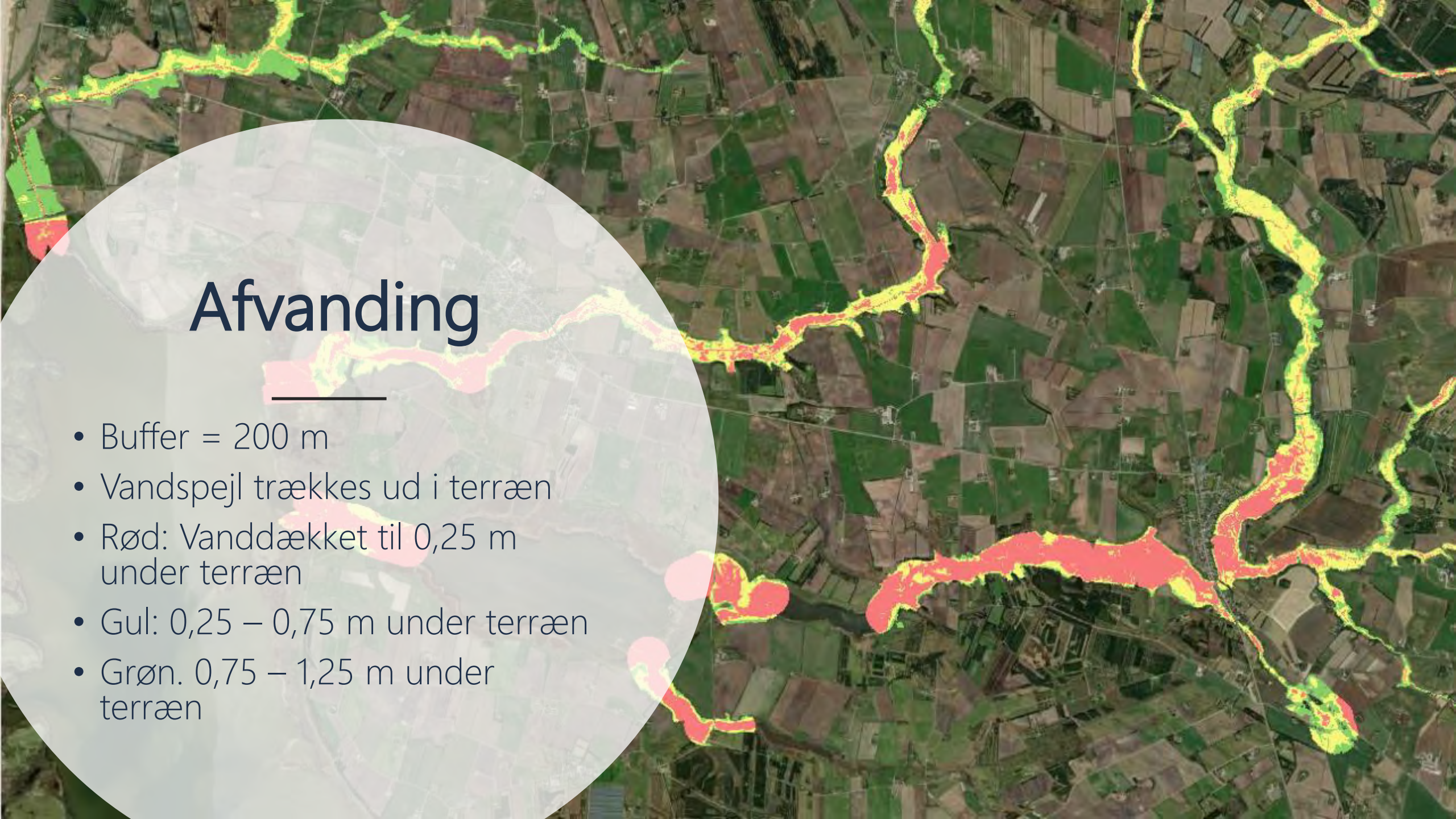
- Baseret på punkter for hver 30 m
- Afhænger ikke af vandområdeinddelingen

- nedstik
- >2 m
 - 1,5-2 m
 - 1-1,5 m
 - 0,5-1 m
 - < 0,5 m

Nedstik

An aerial photograph of a rural landscape with a river and surrounding fields. Overlaid on the map are flood zones: a red area along the riverbanks and yellow areas further out, indicating different depths of water under the terrain. A semi-transparent white circle is positioned on the left side of the image, containing the title and a list of details.

Afvanding

- Buffer = 200 m
- Vandspejl trækkes ud i terræn
- Rød: Vanddækket til 0,25 m under terræn
- Gul: 0,25 – 0,75 m under terræn
- Grøn. 0,75 – 1,25 m under terræn

Kvalificering af strækningsinddeling

- Baseret på fysiske karakteristika

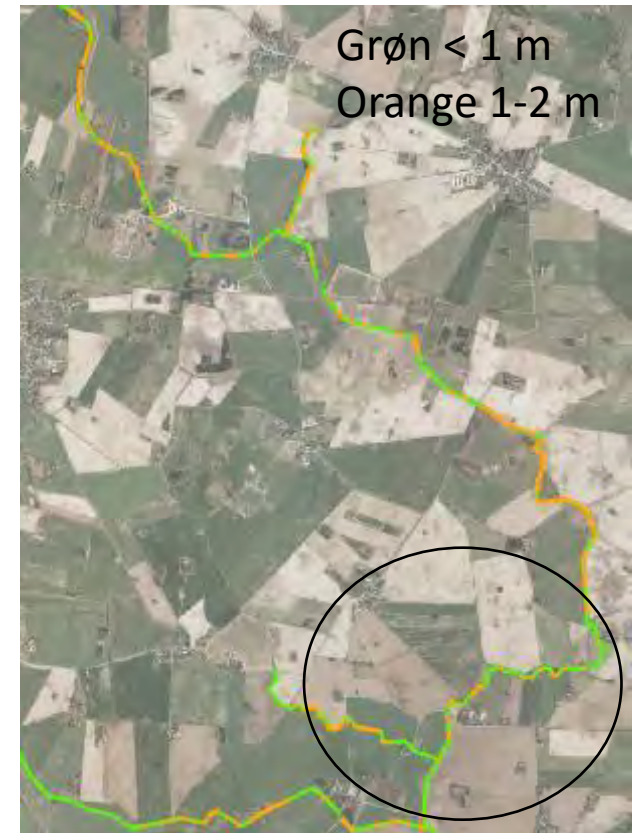
Vandområdeinddeling

Kanalisering

Nedstik

Opsummering

- Støtteværktøj til at prioritere fysiske indsatser i vandløb
- Indsatser prioriteres så optimering af forholdet imellem indsats og effekt
- Gruppere vandløbsstrækninger i delstrækninger med sammenlignelige fysiske karakteristika
- Giver hurtigt overblik, men er en **screening**
- Skal suppleres med lokal viden og data
- Metoden kan forbedres i takt med at data forbedres

Projektet er udført i samarbejde mellem Landbrug & Fødevarer og EnviDan A/S og finansieret af Landbrug og Fødevarer. Derudover er projektet medfinansieret af en række lokale landboforeninger.